

Ένας νέος κολομβιανός συγγραφέας

ΕΚΤΟΡ ΑΜΠΑΔ ΦΑΣΙΟΛΙΝΣΕ,
Η λήθη που θα γίνουμε, μετ. Τίτινα
Σπερελάκη, Πατάκης 2017, σελ.358

» Το μυθιστόρημα του Φασιολίνσε προκαλεί, από την πρώτη ματιά, την περιέργεια στον αναγνώστη να το πάρει στα χέρια του. Προτάσσεται στο εξώφυλλο η αξιολογική κρίση του Μάριο Βάργκας Γιόσα, που ενθαρρύνει την εμπιστοσύνη στο μυθιστόρημα του κολομβιανού συγγραφέα, ο οποίος πρωτοσυστήνεται στο ελληνικό αναγνω-

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΑΥΔΙΚΟΥ

στικό κοινό. «Η πιο συγκλονιστική αναγνωστική μου εμπειρία τα τελευταία χρόνια». Κάτι θα ξέρει ο περουβιανός, η άποψή του έχει τη δύναμη να πείσει.

Ανοίγοντας το βιβλίο έρχεται η έξαψη της περιέργειας με το παράθεμα του Γιεχούντα Αμικά «και για χάρη της μνήμης φοράω το πρόσωπο του πατέρα μου πάνω στο δικό μου». Πρόκειται γι έναν σπουδαίο ισραηλινό ποιητή, γενναίο που είχε την δύναμη να ασκήσει κριτική στην πολιτική της πατρίδας του.

Δεν είναι τυχαία λοιπόν η επιλογή αυτή. Λειτουργεί ως μότο αλλά και είναι δηλωτική, εν σπέρματι, των προθέσεων του κολομβιανού μυθιστοριογράφου. Το βιβλίο οργανώνεται σε σαράντα δύο κεφάλαια, τα οποία

αρθρώνονται σε δεκατρείς ενότητες: ένα παιδί χέρι χέρι με τον πατέρα του, ένας γιατρός κόντρα στον πόνο και τον φανατισμό, θρησκευτικοί πόλεμοι και επιστημονικό αντίδοτο, ταξίδια στην Ανατολή, ευτυχισμένα χρόνια, ο θάνατος της Μάρτα, δυο κηδείες, χρόνια αγώνα, αυτοκινητικά ατυχήματα, δικαίωμα και ανθρώπινο, πώς έρχεται ο θάνατος, η εξορία των φίλων, η λήθη.

Οι τίτλοι αυτών των ενοτήτων συγκροτούν κι έναν αφηγηματικό ιστό, γύρω από τον οποίο πλέκεται το αφηγηματικό σύμπαν του Φασιολίνσε. Σε πρώτη ανάγνωση οι τίτλοι των ενοτήτων μοιάζουν να αποτελούν ανάπτυξη του συμβολικού πυρήνα της σκέψης του ισραηλινού ποιητή. Η μνήμη είναι αυτή που οδηγεί τη λογοτεχνική γραφίδα του μυθιστοριογράφου. Είναι η μνήμη του αγρίως δολοφονηθέντα πατέρα του, του Έκτορ Άμπαδ Γκόμες, επιφανούς γιατρού επιδημιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Αντιόκια στην Κολομβία. Δολοφονείται από τις παραστρατιωτικές ομάδες το 1987. Είναι ένα από τα πολλά θύματα που εξοντώθηκαν τα χρόνια εκείνα, με ομολογημένο τον στόχο από τον αρχηγό μιας σκληρής οργάνωσης. «Αφοσιώθηκα στο να καταστρέψω τον εγκέφαλο όσων πραγματικά δρούσαν υπονομευτικά στις πόλεις», δήλωσε. Να σπείρει τον τρόπο αλλά πρωτίστως να γονατίσει και να καθυποτάξει τους κολομβιανούς σε άνομα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα. Κι αυτό

προϋποθέτει την εξόντωση της πνευματικής ηγεσίας. Ή την εξουδετέρωση με πολλούς τρόπους. Τον φόβο ή την αλλοτρίωση.

Το μυθιστόρημα του Φασιολίνσε αναπτύσσεται με άξονα τη σχέση του συγγραφέα με τον πατέρα του. Διπλώνεται ποικιλοτρόπως σε όλο το αφηγηματικό σώμα. Κυρίως, αποτελεί αφηγηματικό σημείο της μυθιστορίας. Ο πατέρας του είναι η αφορμή και ο αναγνώστης, στον οποίο απευθύνεται. Ο ίδιος χαρακτηρίζει, γι' αυτό τον λόγο, το βιβλίο του «ένα γράμμα σε μια σκιά», μια και έχει δολοφονηθεί.

Είναι απολαυστική η αφήγησή του. Χρησιμοποιεί μια κουβεντιαστή τεχνική αφήγησης, με περίτεχνο μακροπερίοδο λόγο, που μαρτυράν πως είναι κληρονόμος μιας προφορικής νοτιοαμερικανικής αφηγηματικής παράδοσης, την οποία καταφέρει να χρησιμοποιήσει ως αφηγηματικό κέλυφος, για να εξιστορήσει τα πάθη τα δικά του και του πατέρα του, της οικογενείας του αλλά και ολόκληρης της Κολομβίας.

Ο Φασιολίνσε είναι ένας χαρισματικός αφηγητής, που έχει την ικανότητα να μεταφέρει τον αναγνώστη του σε ένα περιβάλλον μη οικείο και να τον μυήσει στο πολιτισμικό κεφάλαιο του τόπου, τις κοινωνικές σχέσεις, το πολιτισμικό σύστημα, την ιδιαίτερη ώσμωση Διαφωτισμού και θρησκευτικότητας. Το αφηγηματικό του ύφος αποπνέει ηρεμία, σα να μιλάει χαμηλόφωνα στον ακροατή του.

Με τον τρόπο αυτό, οικοδομεί την προσωπική σχέση που είναι αναγκαία συνθήκες, ώστε ο ακροατής-αναγνώστης ν' ακούσει-διαβάσει την ιστορία του. Κι έτσι μέσα από μια δική του ιστορία σου ανοίγει την πόρτα στην ιστορία και τον πολιτισμό μιας χώρας.

Πέρα απ' αυτά -κι εκεί συνίσταται η επιτυχία του-, η ιστορία του πατέρα του χρησιμοποιείται για να θέσει σημαντικά ζητήματα, τόσο πολιτισμικά και κοινωνικά (ο ρόλος της Παρθένου της Φατίμα για τη χειραγώγηση των πολιτών, η «λοιμώδης» νόσος της πολιτικής βίας) όσο και λογοτεχνικά. Ποια είναι η θέση του διανοούμενου απέναντι σ' αυτά; Εντάσσεται στο πρυτανείο της εξουσίας; Ο πατέρας -αφηγηματικός ήρωας επέλεξε την επαναστατικότητα και το πλήρωσε. «Ποτέ δεν έπεσα στα γόνατα, δε γονάτισα παρά μόνο μπροστά στα τριαντάφυλλα μου και δε λέρωσα τα χέρια μου παρά μόνο με το χώμα του κήπου μου».

Ο γιος επέλεξε την εξιστόρηση, καθώς θέωρησε ότι είναι «η μοναδική δυνατότητα λήθης και συγχώρεσης». Κι έτσι, η λογοτεχνική αφήγηση αναλαμβάνει να καταπραύνει τα πάθη μέσω της μνήμης. Μετά από μια περιδίνηση στην αναγκαιότητα του αγώνα νιώθει το χρέος, ως λογοτέχνης, να μεταφέρει τη μνήμη της χώρας του στις νεότερες γενιές του τόπου του αλλά και σ' όλο τον κόσμο. Είναι μια επιλογή που η λογοτεχνία στην Ελλάδα την έχει ανάγκη.